

ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

УДК 657.62:657.44

Зіміна А.В., студентка 4 курсу
факультету «Консалтинг і міжнародний бізнес»
ХНЕУ ім. С. Кузнеця,

При аудиторській перевірці особлива увага приділяється фінансовим результатам, які в кінцевому підсумку формують прибуток підприємства.. Практично всі зацікавлені користувачі бухгалтерської (фінансової) звітності приділяють особливу увагу фінансовим результатам. Теоретичні аспекти аудиту фінансових результатів досліджували такі вчені як: Сулейманова Е.Р. [1], Утенкова, К.О. [3], Петренко Н.І. [4], Редько О.Ю. [5].Проте недостатньо розробленими залишаються питання щодо особливостей аудиту фінансових результатів підприємства. Саме це і визначає актуальність дослідження питань аудиту фінансових результатів підприємства.

Метою дослідження є виокремлення особливостей аудиторської перевірки фінансових результаті підприємства.

Відповідно до визначеної мети необхідно вирішити наступні завдання: розглянути мету аудиторської перевірки фінансових результатів, теоретично узагальнити та систематизувати основні завдання аудиту фінансових результатів, визначити його особливості та обґрунтувати рекомендації щодо вдосконалення аудиторської перевірки фінансових результатів підприємства.

Фінансовий результат - це прибуток або збиток компанії, зазначена в бухгалтерському обліку за даними за звітний період. Фінансовий результат повинен вказуватися в бухгалтерському обліку щомісяця. Існує також поняття кінцевого фінансового результату, що має на увазі різницю між загальним прибутком, або збитками, і сумою податків на прибуток [1].

Для того, щоб завжди бути впевненими в достовірності бухгалтерської звітності підприємства, необхідно проводити регулярний аудит.

У Законі України "Про аудиторську діяльність" дається визначення, згідно з яким "аудит – це перевірка публічної бухгалтерської звітності,

обліку первинних документів та іншої фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання з метою визначення достовірності їх звітності, обліку, його повноти та відповідності чинному законодавству і встановленим нормативам" [2].

Об'єкт аудиту фінансових результатів - це бухгалтерський прибуток або збиток, яка і є складовою кінцевого фінансового результату, визначеного за Звітний період.

Метою аудиту доходів і фінансових результатів є формування аудиторського судження відносно достовірності відображення їх в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності. [3].

Здійснюючи аудит фінансових результатів, необхідно вирішити ряд завдань. Узагальнення головних з них наведено на рис. 1

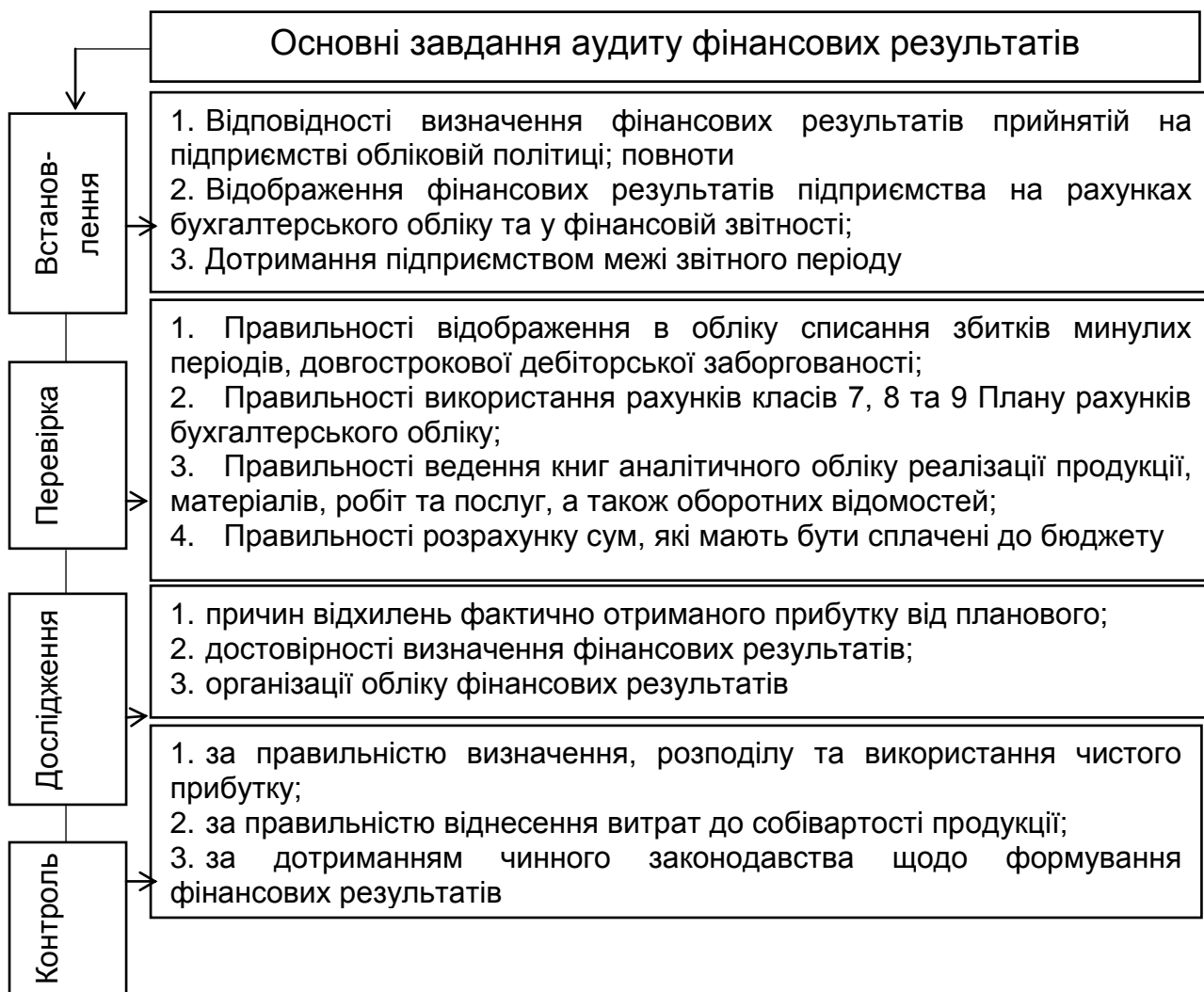

Рис. 1. Основні завдання аудиту фінансових результатів (узагальнено автором за [3, 4, 5])

Як видно з рисунку 1, виокремлення та систематизація основних завдань аудиту фінансових результатів, у яких розкриваються його особливості, створює умови для більш повного їх урахування в процесі планування та організації проведення аудиту.

Управління прибутком організації, яка отримана в результаті здійснення господарської діяльності, зачіпає процеси формування, планування, розподілу і використання прибутку. Управління прибутком потрібно розглядати в сукупності з аналізом важливих аспектів діяльності організації, тому що на прибуток роблять значний прямий або опосередкований вплив безліч внутрішніх і зовнішніх факторів [4].

Під час тестування бухгалтерського обліку доходів аудитор з'ясовує відповідність обраного способу визнання доходів прийнятній концептуальній основі фінансової звітності; періодичність здійснення внутрішніх перевірок дотримання критеріїв визнання доходів згідно з класифікацією. У ході здійснення перевірки по суті аудитор порівнює показники доходів у фінансовій звітності (розділ 1 форми № 2 "Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)") з даними рахунків з обліку доходів головної книги; на основі визначення суттєвості окремих груп доходів (питомої ваги в загальному обсязі доходів) обирає види доходів, які підлягають подальшому дослідженню з використанням аудиторської вибірки.

Аудитор порівнює обсяги доходів від операційної діяльності заданими первинних документів з документами на відвантаження готової продукції (робіт) вибіркоким способом. Потім аудитор за тими ж видами

продукції порівнює показники вантаження за даними складського обліку та за даними первинних документів. Вибіркоким способом аудитор перевіряє правильність відображення в складі доходів орендної плати з операційної оренди. Завершується перевірка узагальненням та аналізом виявлених викривлень в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності показників доходів і фінансових результатів [5].

Виокремлення особливостей аудиту фінансової звітності підприємства зображено в таблиці 1.

Таблиця 1

Особливості аудиту фінансової звітності підприємства

Особливість	Характеристика
Нормативно-правова база	Систему нормативного регулювання бухгалтерського обліку в Україні можна представити п'ятьма рівнями, кожен з яких охоплює ряд документів: Закони України, тобто нормативно-правові акти вищої юридичної сили, акти вищого органу в системі органів виконавчої влади, Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, інші нормативно-правові документи з бухгалтерського обліку та фінансової звітності, нормативно-правові акти та методичні рекомендації Міністерства фінансів України та інших органів, рішення щодо форм організації бухгалтерського обліку і застосування конкретної облікової політики.
Джерела інформації	Основними джерелами інформації, які необхідні аудиторю для аналізу виступають: баланс; звіт про фінансові результати і їхнє використання; декларація про дохід підприємства та податкові декларації; бухгалтерські реєстри по обліку виробничих витрат, реалізації фінансових результатів.
Мета аудиту фінансових результатів	Планування в аудиті це визначення засобів для досягнення головної мети аудиту. План в аудиті допомагає визначити цілі і масштаб аудиту, дає можливість контролювати роботу, підвищує ефективність аудиту, допомагаючи визначити області, які повинні бути перевірені більш ретельно і статті звіту, для яких існує ймовірність, що вони неправильні.
Завдання аудиту фінансових результатів	Вирішення завдань аудиту обумовлено тим, що сьогодні зростає потреба в об'єктивній кількісній і якісній оцінці визначення фінансових результатів господарської діяльності підприємства, їх відповідності встановленим критеріям і зацікавленості користувачів у достовірності інформації про фінансові результати.

При здійсненні аудиту фінансових результатів необхідно пам'ятати, що діяльність будь-якого підприємства має дві складові: господарської діяльності і фінансової діяльності. Ще однією особливістю аудиту є те, що від взаємодії цих елементів залежить фінансовий результат, тому перед початком перевірки аудитор повинен зрозуміти мету діяльності підприємства. Тільки в цьому випадку можна зробити ефективний аудит фінансових результатів і підготувати аналіз показників, необхідних підприємству.

Для вдосконалення аудиту фінансових результатів необхідно зробити такі впровадження:

- доходи та фінансові результати повинні класифікуватися залежно від джерел їх формування;
- доходи, витрати та фінансові результати необхідно розділити за видами фінансової, операційної, інвестиційної та надзвичайної

діяльності, що передбачає перейменування відповідних субрахунків рахунку 79 "Фінансові результати" та уточнення складу субрахунків доходів і витрат за вказаними видами діяльності;

- здійснити деталізацію інформації про доходи, витрати та фінансові результати в межах аналітичного обліку за видами чи галузями діяльності, видами продукції, центрами відповідальності, каналами реалізації.

Таким чином, можна зробити висновок, що правильно проведений аудит фінансових результатів дасть можливість виявити проблемні аспекти і на їх основі розробити заходи щодо підвищення показників фінансових результатів діяльності суб'єкта господарювання. Від правильності підтвердження доходів і витрат та визначення фінансового результату залежить правильність визначення суми прибутку, у чому в першу чергу зацікавлені власники підприємств і інвестори.

Література

1. Сулейманова Е. Р. Методичні аспекти аудиту фінансових результатів та шляхи його вдосконалення / Е. Р. Сулейманова // Управління розвитком. – 2011. – № 2(99). – С. 94–96.

2. Про аудиторську діяльність : Закон України № 140 - V від 14.09.2006 р. (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>.

3. Утенкова, К.О. Аудит [Текст]: Навчальний посібник / К.О. Утенкова. – К.: Алерта, 2011. – 408 с.

4. Петренко Н. І. Методика аудиту фінансової звітності та шляхи її удосконалення [Електронний ресурс] / Н. І. Петренко // Вісник ЖДТУ. – 2012. – № 1 (51). – Режим доступу до журн. : <http://eztuir.ztu.edu.ua/1582/1/21.pdf>.

5. Редько О.Ю. Аудит в Україні. Монографія. – К.: ДП «Інформ. - аналіт. агентство», 2008. – 493 с.

Науковий керівник,
к.е.н., проф.

Дікань Л.В.

Опубліковано в авторській редакції